

**Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien.
I. C. Praestantissimi Volumen ...**

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Pontificij iuris, Contractuum, seu Dispositionum inter viuos materias
distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm CXI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96504](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96504)

concordat, possit filius in emphyteosi praeiudicare, lo-
quendo quando confitetur, ipsum patrem uoluisse p-
iudicare, uendendo, uel uni tantum ex linea re-
relinquendo, ut habetur per Imol. in d. c. potuit. & p-
alio, quos allegat Alex. in d. l. apud Iulianum. §. si q-
Præterea si secunda inuestitura facta Vincentio re-
de consideretur, ex ea non apparet, q- Vincentius il-
la in acceptum aio expresse filie suæ praeiudicandi,
tunc quod de feminis, seu de filia sua in dicta inuesti-
tura nulla exclusiue mentio facta fuit, ergo in dubio
non debet illi praeiudicatum, tum quia hoc non est
preiudicatum argu. d. l. 2. §. merito. tum quia ipse Vin-
centius uoluit expresse, quod saluū esset ius tertio, cui
tunc fuisset acquisitum, ut ibi abfq; praeiudicio ter-
ti per præmissa. ¶ Et quamuis dicta secunda inuesti-
tura facta fuerit pro filiis, & nepotibus masculis, quo-
cassu feminæ esset ex l. i. per ea, quæ uoluit Bar.
in l. i. in fin. ff. de iur. iur. & in l. 1. §. quod habebat. de
bono poss. com. tab. tamen illud uerum esset, quan-
do tempore, quo facta fuit dispositio de masculis, nul-
lum ius feminæ iam acquisitum foret, ut ibi per Bar.
loquendo de statu uocante filios masculos ad suc-
cessionem, sed quando tempore dispositionis factæ
simpliciter ad fauorem masculorum ius feminæ iā
fuisset acquisitum, non possunt feminæ dici exclusæ.
Anne sibi quæritur, quod sine causa auferri non potest
ad quod per Bart. in l. i. C. si contra ius, uel util. pub.
de iur. per script. in c. quæ in ecclesiarij. ubi ego quoq;
plene sententia dixi, extra de constit. ¶ Nec refragatur
q- dicta secunda inuestitura facta fuit pro filiis, & ne-
potibus masculis ex legitimo matrimonio natis tan-
tum, ex quibus uerbis taxatiue positis feminæ uiden-
tur excludi, nam respondetur primo, q- iura taxati-
ua ratione de habilitate ab alijs iuribus recipiunt.
¶ C. de prædij minorum. Preterea t-
uerbatur potius superflue stare debent, quam q- ex
illis uerbis tertio indebit inferatur argu. e. in his.
extra de iur. bonus est text. in c. suggestum. & c. du-
di. d. in iur. nullatenus extra de decimis. quæ
glor. nonquam censeri præiudicatum iuri alte-
rius debet ex pressum, & est optimus text. in c.
q- intentionis extra de priuileg. ubi per reuocatio-
nem nonquam iuri alteri quæsitum debet censeri præ-
iudicatum. Tertio respondeo, q- si illa taxatiua tantū
non excludit masculos referenda ad exclusionem femi-
narum propter absurdum, quod sequeretur, de quo
supra dicta proximiora tantum debet referri ad ex-
clusionem legitimorum, & nō natorum ex legitimo
matrimonio, & hoc modo aliquid operabitur abfq;
præiudicio alterius, argumento eorum, quæ ha-
bentur in illis scriptura in §. ff. de leg. 1. ¶ Sed cōtra
ipsum Prudentiam, q- non posset admitti, fortius fa-
cere uidetur, qm cum esset heres ipsius Vincentij,
non potest contra factum suum uenire, sed illud de-
betur tantum habere l. cum a matre. cum simi. C. de rei
uendic. Verum huic motui ultra responsiones à d.
Consilior traditas multipliciter respondetur. Pri-
mo, q- si illa factum patris sui Vincentij ad sui præi-
udicium tantum habere non tenetur, quia Vincentius
expresse uoluit factum suum esse alteri præiudiciale,
ergo minus filie suæ, cui iam ex prima inuestitura ius
quæsitum p-
supradicta. Secundo respondeo, q- hæ-
res non potest contra factum defuncti uenire, immo
illud tantum habere tenetur. d. l. cum a matre. quando
factum defuncti est fuit obligatoriu, & tale, per qd
contra defuncti actio, seu exceptio cōpetere potuis-
set d. cum a matre. sed quando non esset huiusmo-
di, nec heres illud factum ratū habere non tenetur,
immo contra illud uenire potest, ut uoluit Bar. per glo.
in l. i. l. ius. ibi q- Doct. communiter. ff. sol. matr.

& Bal. in d. l. cū a matre. col. 2. uers. die ergo. At factū
istud Vincentij, p qd ipse a domino inuestitura accepit
p se, & filijs, & nepotibus masculis, nō fuit ipsius Vin-
centij quoad illud factū obligatoriu, quia non promi-
sit, q- solū masculi, & non feminæ deberent ad res em-
phyteoticas uenire, sed simpliciter illud factum acce-
pit, & consequenter ex illo simplici facto non po-
terat aliqua actio, uel exceptio p- Vincentium cōpe-
tere, ergo Prudentia eius filia potuit contra illud ue-
nire ex iure sibi iā quæsitum, cui Vincentius noluit præi-
dicare, ut supra. Aliud fuisset, si Vincentius res emphy-
teoticas alienasset, uel aliter se obligando illas in aliū
transfuisset, nā tunc Prudentia non potuisset contra
uenire, quia factum patris sui fuisset obligatorium. ar-
gum. d. l. cum a matre. & per scriben. supra allegatos.
¶ Non aduersatur, q- dato, q- filia non fuisset præiudica-
tum, ut supra, & cōsequenter ea sit admittenda, certē de-
bet solū admitti ad rē, in qua ex inuestitura fuit sibi
ius acquisitū, & sic ad domū, de qua habetur i prima
inuestitura, non aut ad petias terræ, de quibus Vincē-
tius fuit inuestitus, quoad quas Prudentia nullū ius di-
citur habere, quia huic motui respondetur, q- cum
ex permutatione de domo cum dictis petijs terre fa-
cta dictæ petiæ terre fuerint in locū domus emphy-
teoticæ subrogatæ, ut in simili uoluit Soc. in cōf. 9.
circa fin. lib. 3. sequitur, q- debent dici subrogatæ cum
quolibet suo onere, & oī respectu cū sua primordia-
li natura. l. i. cū. §. qui iniuriarū. ff. si quis cautio. Bar.
in l. certi conditio. in prin. 3. col. ff. cer. pet. sed pri-
mordialis naturā in casu nostro est illa, quæ ex prima
inuestitura colligitur, ut emphyteosis ē ad feminas
masculis nō extantibus, transire possit, ergo & c. ut
fuit de mente Ioan. And. in c. qui sentit onus. de reg.
iur. in 6. in mercurialibus. & Soc. in d. cōf. 93. circa
finem. Nec obstat, q- emphyteosis facta de his petijs
terre facta fuerit sub alia diuersa forma, uidelicet pro
masculis tñ, nam respondetur primo hoc nō potuisse
fieri ad præiudiciū Prudentie, cui ex prima inuesti-
tura ius quæsitum fuerat, ut supra: secundo respōde-
tur, q- in secunda inuestitura saluum fuit ius illis, qui-
bus ius ex prima erat quæsitum, quia facta fuit sub cō-
ditione, & protestatione citra præiudiciū tertij, ut la-
tius dictum est, & hæc pro nunc sufficiant ad fauorē
dominæ Prudentie. In ceteris sequor ea, quæ pruden-
tissime p- siderauit dominus consultor, in cuius sentē-
tiam tanquam iuridicam uenio. Laus Deo.

- 1 In emphyteosi noua, in qua essent due linee constitutæ, & que ad
feminas etiam, masculis non extantibus, transire potest, quous
que aliquis siue masculus, siue femina de una linea superest, a-
lij de alia linea admitti nequeunt, nec locus est iuri accrescendi.
- 2 Secus in emphyteosi paterna, in qua femina non admittitur, quous
usq; aliquis ex descendentibus masculis primi acceptoris superfit.
- 3 Et si in diuisione res emphyteotica tota fuit uni assignata, qui po-
stea decessit sine masculis, sola filia femina superstitie, & super-
stitibus patris, ac patruelibus ipsius filie, si emphyteosis sit no-
ua, tota ad filiam pertinet, si uero antiqua, patruus, & patru-
les ad eam, exclusa filia, admittuntur.
- 4 Accrescit quid facilius portionem habenti, quam nullam partem
habenti.

E P I T O M E.

EMPHYTEOSIS pcessa duobus p se, & eorū filiis ma-
sculis, & illis non extantibus, pro filiabus, & descen-
dentibus feminis, si in diuisione datis uni bonis allo-
dialibus tota emphyteosis fuerit assignata alteri, quē
postea contingat decedere sine filiis masculis super-
stitibus solū filia ipsius femina, & ipsius filie patruo,
ac patruelibus, ad totam ipsa filia, exclusi patruo, &
patruelibus, admittitur, si emphyteosis sit noua, se-
cus si esset antiqua, & paterna.

CONSILIVM CXI.

VIA veritas in paucis consilii, pro decisione presentis difficultatis breuiloquio, utendum esse existimaui, distinguendo, **¶** **¶** aut emphyteosis, quæ dicitur renouata secundum formam, & tenorem, de quo in instrumento mihi exhibitio, fuit noua, & non paterna, & tunc concludo dominam Margaritam ex tenore inuestitura patrum, & alios suos patruos, & solam in parte rei emphyteoticam post mortem patris posse ex illius pacto, & prouidentia succedere, cum eius pater sine filiis masculis decesserit, ut est tex. ubi habet decisio in c. 1. de duob. fratrib. à cap. inuest. & ibi And. Iser. qui dixit hunc casum esse planum, & rationabile, ceterisq; feudis in hoc concordant: nam videntur in casu proposito duæ lineæ constitutæ, & quouique aliq; siue masculi, siue femine de una linea supererint, alii de alia linea admitti nequeunt & uirtute iuris ac crescedi, quod ex ui inuestitura loci haberet, ut ibi, & in c. 1. §. 1. de natu. success. seu. & in c. 1. in fi. de success. seu. **¶** Aut emphyteosis fuit antiqua, & paterna, & tunc etiam si fuerit concessa sub forma, de qua in dicto instrumento, patruus, & patruos in parte Petrigentilis per ius accrescendi succedere possunt exclusâ filia femina, quoniam in emphyteosi antiqua concessa est sub tenore, & forma prædicta, si contingat alterum cum filia decedere, illa propter masculos descendentes primi recipientis debet dici exclusâ, nec admitti potest, quouique aliquis ex descendentes masculis primi acceptoris superat. c. 1. de eo, qui sibi, vel hæred. suis masculis, & fem. inuesti. accep. & Dec. in c. 1. §. 263. cum alijs. **¶** Quo fuerit ad partes alias dictæ rei emphyteoticæ, quæ ex ui successionis paternæ, & ex natura inuestitura ad patruum, & patruos spectare debuissent, si inter fratres diuisio facta esset, & res emphyteotica uni tantum fuisset assignata, tunc si sumus in feudo, seu emphyteosi paternæ masculi præferentur cuilibet femina, quæ & si ex natura cõcessionis comprehensa esset, tamen nisi omnibus masculis deficientibus admitti non poterit, argu. d. c. 1. de natu. success. feud. & est glo. in c. si quis miles constituit. feud. do. Lotha. imper. c. 1. de eo, qui fin. fecit agna. de feud. pater. & c. 1. §. si titius cum Sempronio. si de feud. fue. conten. inter dominum, & agnatos. & hoc modo intelligo id, quod uolunt Bar. Alex. & alij in l. qui Romæ. §. duo fratres. in 10. q. ff. de uerb. oblig. & Bal. in l. 1. q. 1. ff. de rerum diuisio. si uero essemus in feudo, seu emphyteosi noua concessa pro se, & eorum filiis masculis, & illis non extantibus pro filiabus, & de descendentes feminis, quo casu si aliter ex dictis fratribus sine masculis hæredibus superstitibus filia femina decesserit, filia in succedendo patruum, & patruos suos excludit, ut dictum fuit, si inter ipsos fratres facta esset diuisio, & uni soli tota res feudalis, seu emphyteotica esset assignata, alteri uero fratri bona alio dialia data essent cum generali refutatione, ut fieri solet, si postea contingat alterum ex dictis fratribus sine masculis decedere superstitibus solâ filia femina, prout in casu occurrenti euenit, tunc filia femina, exclusis patruo, & patruelis suis ad partem, quæ ex cõcessione debuit ad patrêm peruenire, admittitur, ut iam dixi: quo uero ad partes aliorum fratrum, quæ in diuisione ad patrêm filia peruenierunt, ipsa filia patruo **¶** etiam, & patruelis uidetur præferenda, quoniam ad patruum, & patruos ex iure accrescendi nihil spectare potest, cum nullam portionem rei habuerint, cui accrescere possit, ut uoluit Bald. in l. unica. q. 1. r. uer. sed an diuisio. C. quan. non peren. par. quem sequitur ibi Rom. ac et refert, & sequitur Dec. in cons. 263. col. vii. quos intelligo in emphyteosi, seu feudo nouo.

uo. Cum igitur patruo, & patruelis sine accrescere nequeant, & superstitibus filia femina ex natura cõcessionis pars paternæ peruenit diuisione facta reperitur aliam partem rei, & retinere, dicendum est, illas alias partes, quæ eius portioni accrescere debere, quoniam res deficientes accrescunt aliam portionem quam non habent, ut habetur in d. l. unica. patruus, & patruos in recompensatione emphyteotica habuerunt in diuisione bona. Quo fit, ut decepti, seu dñificati dicant si filia femina alterius fratris re totam habuerit, & in illa successerit. Et propterea talis, quæ de iure, & ex natura cõcessionis teotica partem ex successione patris, & patruo, & patruelis suis, habere potuit, consequi alias partes rei, quæ patri suo assignata fuerunt, cum in habentibus fratribus sit transitus. l. in rem. §. item quoniam rei uendica. c. quod in dubijs. cum gl. de eccle. uel alta. ac facilius quid portionem accrescat, quam nullam partem habenti, cui accrescat portioni, & non illi, qui portionem habet, per rationes Bal. in d. l. unica. q. 1. ¶ In casu occurrenti emphyteosis fuerit patruus paterna in d. c. 1. de natu. success. seu. noua, nisi aliud ultra instrumentum exhiberi ostendatur, tenerem esse nouam emphyteoticam, ut iam dixi, filia Petrigentilis debet obsequi, si emphyteosis esset paternæ, & declarando, ut supra dictum fuit. Et ita prout deo, saluo semper saniori iudicio. Laus.

S V M M A.

1. Emphyteosis paternæ finitæ linea, uel aliter ad retinenda, si ab ecclesia de nouo concedatur duobus fratribus à primis emphyteosis, naturam paternam accrescendi.
2. Limitatur, si in noua cõcessione esset adiecta aliquantitas, clausula, conuentio, seu forma, quæ in primis emphyteosis non erat, & delictum emphyteosis ad ecclesiam reuerfa.
3. Emphyteosis finitæ ob culpam, & delictum emphyteosis tam petendi, & impetrandi renouationem, quam totam penes descendentes, & agnatos emphyteosis eius si ob lineam deficientem finitæ esset.

E P I T O M E.

EMPHYTEOSIS paternæ finitæ, & ad feudolura, maxime ob culpam, & delictum, si de nouo duobus fratribus descendentes sine emphyteosis cum nouis qualitatibus, & formis concedatur, ea dicitur noua, & terna naturam retinet, neque inter emphyteosis nouo inuestitos locus est iuri accrescendi.

CONSILIVM CXII.

Instrumento inuestiturae in feudo, & in 1521. Dom. Hieronymo, & filijs quodam modo fratribus, & filiis quodam modo de Dulcinis pro se, suisq; filiis, & naturalibus circa dubium, an dicatur noua, seu noua emphyteosis, an uero antiqua, quoniam si diceretur antiqua, & paternum alterius fratris sine filiis, & descendentes, portio deficiens alteri fratri superstiti accrescere, seu ex iure antiquæ inuestiturae, si esset noua concessio, ad tractandum alios Doctores communiter in l. unica. q. 1. de uerborum obligatio. c. 1. de successione.